

Jaarplan 2026 Circulair Hilversum

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onderdelen	4
Samenwerking, meer verbinding tussen de vier doelgroepen	4
Circulair ondernemen. Van één kwartiermaker naar een circulair ontwikkel- en aanjaagteam	4
Organisaties	6
Circulair Ambachtscentrum Opwaarts	6
Bewoners	7
Hilversum Repareert	7
Gemeente	8
Project uitgelicht: MOB-terrein: nieuw gemeentedept openbare ruimte, plek voor circulaire makers en natuur	9
Data en monitoring	10
Focus MKI openbare ruimte data en stedelijk programmeren	10
Communicatie	10
Financiën	10

Inleiding

Het Jaarplan Circulair 2026 is het vierde jaarplan voor het thema circulariteit. Dit is één van de thema's binnen de opgave Duurzaam. Het jaarplan omvat een terugblik op 2025 en een vooruitblik op de projecten en activiteiten voor 2026 die bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie.

Het stimuleren van circulariteit is onderdeel van het coalitieakkoord 2022-2026 Hilversum Koesteren, van de Omgevingsvisie 2024 en de kern van het [Nationaal Programma Circulaire Economie \(NPCE\) 2023-2030](#). Door het Rijk is in september 2025 de eerste actualisatie uitgewerkt in het [Nationaal Programma Circulaire Economie 2025](#), zie bijlage 1 voor de samenvatting daaruit. Een citaat:

“De kracht van een circulaire economie

De kracht van de circulaire economie is haar bijdrage aan grote maatschappelijke opgaven: in de eerste plaats een grotere leveringszekerheid van grondstoffen en een schoner milieu en leefomgeving. Een circulaire economie zorgt voor een toekomstbestendig verdienvermogen en draagt bij aan het tegengaan van klimaatverandering en herstel van biodiversiteit.

Eén van deze voorbeelden bij het NPCE 2025 komt uit Hilversum, ontstaan door de eerdere Jaarplannen Circulair Hilversum. Dat gaat om het circulaire gordijnenproject, gestart door onze kwartiermaker circulaire economie samen met een ambtenaar energiearmoede in Hilversum. Zie [nederland-circulair-in-2025-magazine, voorbeeld 7 anderhalf-voetbalveld-aan-circulaire-gordijnen](#).

De lokale kracht van de circulaire economie blijven we ook in dit vierde jaarplan ondersteunen. We doen dat door de groei van de circulaire economie te bevorderen; door steun te geven aan het circulaire netwerk, de opkomst van nieuwe circulaire activiteiten en bestaande circulaire activiteiten te helpen groeien en opschalen. We werken zelf als gemeente met

We zien steeds meer voorbeelden in de praktijk. Van mensen, maatschappelijke organisaties en bedrijven die circulaire oplossingen toepassen en daar de voordelen van ervaren. Deze ervaringen laten zien dat circulair werken niet iets van de verre toekomst is, maar nu al bijdraagt aan een economie die beter werkt voor velen.

circulariteit als uitgangspunt, bijvoorbeeld in projecten. We besteden dit jaar extra aandacht aan de zichtbaarheid van circulaire ondernemers, organisaties en bewoners in Hilversum, zodat ze deze lokale krachten elkaar meer en meer weten te vinden en elkaar versterken.

We maken in het laatste kwartaal van 2026 een nieuw meerjarenplan circulair en een jaarplan Circulair Hilversum 2027. Dit betekent ook samenwerking met gemeente Wijdmeren in 2026 aan circulariteit, zoals bij voorbeeld over de Lisdoddedeal, waar Wijdmeren al aan meewerkt.

Lees over een aantal van die voorbeelden in dit e-magazine”.

Bron: Nationaal Programma Circulaire Economie 2025

Onderdelen

Het Jaarplan circulair Hilversum is gericht op vier doelgroepen:

1. **Bedrijven.** We stimuleren hen om circulair te ondernemen.
2. **Organisaties.** We bieden educatie en ondersteunen hun initiatieven.
3. **Bewoners.** Hilversum Repareert maakt het makkelijker om te repareren.
4. **Gemeente.** Circulariteit is een uitgangspunt in onze eigen manier van werken.

Samenwerking, meer verbinding tussen de vier doelgroepen

Onze aanpak is vanaf 2023 onderverdeeld in vier doelgroepen, maar er zijn allerlei dwarsverbanden. Alle doelgroepen hebben bijvoorbeeld wel iets met maken met reparatie. Daarom investeren we in het circulaire ecosysteem in Hilversum, met aandacht voor kennisdeling, samenwerking en ketenontwikkeling. We zoeken de samenwerking actief op, waar de energie zit. Dat kan in een wijkcentrum zijn, maar bijvoorbeeld ook een groep ondernemers of organisaties verspreid over de stad. Daarom geven we opdracht aan aanjagers en ketenontwikkelaars, die zich kunnen ontwikkelen tot netwerkwevers. Zij vormen samen de basis voor een Hilversums Circulair Aanjaagteam met aanjagers en ketenontwikkelaars, dat hier ook anderen bij betreft, zoals organisaties en de gemeente. Zo kunnen we hier als gemeente ook aan meedoen, bijvoorbeeld met pilotprojecten.

Circulair ondernemen. Van één kwartiermaker naar een circulair ontwikkel- en aanjaagteam

De kwartiermaker circulaire economie is in de periode 2023 t/m 2025 een onmisbare schakel geweest om de circulaire economie in Hilversum aan te jagen. We zien circulair ondernemen groeien; het gaat van een onderstroom steeds meer naar een bovenstroom. In 2026 gaan we daarom een nieuwe fase in, waarin we meer gericht verschillende circulaire ketens stimuleren om zich te ontwikkelen. We werken daarom niet meer met één kwartiermaker, maar met meerdere aanjagers en ketenontwikkelaars, die zich richten op specifieke circulaire ketens. We beginnen met de bouw (o.a. hout), gebruikte spullen en textiel, om zo veel mogelijk impact te maken. We combineren dit met de circulaire scans en thema-bijeenkomsten voor ondernemers, versterkt met storytelling, zodat we zoveel mogelijk voorzien in wat ondernemers nodig hebben om circulair te ondernemen. Er komt een Hilversums aanjaagteam Circulair, zodat de verschillende aanjagers elkaar kunnen versterken. Doel is om bestaande netwerken verder te verweven en samenwerkingen uit te bouwen, zoals in Hilversum met Hilversum Circulair, Platform Economie, Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Hilversum Repareert en het onderwijs, en in de regio, zoals

[Makers in het Gooi](#) en stichting Gerben Struik in Gooise Meren. Zo horen ze van de ondernemers netwerk wat er speelt, welke verbindingen

gelegd kunnen worden, waar kansen liggen en wat er nodig is voor een volgende stap om ketens lokaal te ontwikkelen.

Onderdeel	Uitvoering
1. Circulair versterken in het netwerk van ondernemers	Versterken circulair ondernemen binnen het bestaande netwerk van ondernemers, in samenwerking met Hilversum Circulair. Vanaf 1 januari 2026 met het nieuwe Platform Economie Hilversum. We trekken samen op met de buurgemeenten Gooise Meren, Huizen en Wijdmeren voor een Regionaal Aanjaagteam Circulaire Economie, onder andere door het aanbieden van kennisbijeenkomsten en het delen van kennis via verhalen van ondernemers.
2. Circulaire scans voor individuele ondernemers	Mkb'ers in Hilversum kunnen gratis een circulaire scan aanvragen. Deze scan is bedoeld om bedrijven verder te helpen met toekomstbestendig ondernemen. Zie ook https://www.bouwenaanhilversum.nl/circulariteit/ondernemers-circulairhilversum/default.aspx
3. Stimuleren ontwikkeling drie circulaire ketens	Bouw, gebruikte spullen en textiel
3a. ketenontwikkeling circulaire bouw	We werken momenteel aan een aanpak circulair bouwen en leveren die op in het eerste kwartaal. Dit gaat over onze eigen, gemeentelijke manier van werken, maar ook hoe we circulaire bouw kunnen stimuleren bij ondernemers, organisaties en inwoners. Hoe kunnen we bijvoorbeeld koplopers hierin ondersteunen en projecten tot stand brengen? Relatie met 5c, verkenning houtcoöperatie.
3b. ontwikkeling KRUK voor gebruikte spullen	Werktitel is KRUK, een lokale kring voor reparatie, upcycling en kringloop, waar het verlengen van de levensduur van spullen centraal staat. (Uitkomst koplopersbijeenkomst najaar 2025). Met oa. Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Hilversum Repareert, sociale werkbedrijven en andere Hilversumse reparatie-, kringloop- en deelinitiatieven en ondernemers.
3c. ontwikkeling circulaire textielketen	We starten met een verkenning waar op korte termijn de grootste impact met circulair textiel in Hilversum te maken is. In de verdere aanpak betrekken we de kennis en ervaring, die we opdoen via de circulaire scans. Zo sluiten we optimaal aan op de concrete behoefte en mogelijkheden van lokale ondernemers, vooral de kledingwinkeliers. In de textielketen zitten ook GAD, consumenten en zorginstellingen.
4. Circulaire werklocaties; terreinen en broedplaatsen	Werklocaties op bedrijventerreinen, oa MOB-terrein en Zuidwest. In de wijken en winkelgebieden: kleinere schaal, dichtbij, zoals reparatieondernemers, kerst pop-up etc

Organisaties

We focussen onze inzet voor organisaties in 2026 op de ondersteuning van ons circulaire ambachtscentrum. Daarnaast leveren we een bijdrage aan circulaire initiatieven van organisaties, waaronder zindelijkheidsproject van kinderopvang Bink.

Circulair Ambachtscentrum Opwaarts

In Hilversum heeft [Opwaarts](#) sinds 2024 landelijke status als Circulair Ambachtscentrum. Ze zijn een stichting, als coöperatie gericht op hergebruik en “upcycling”, zonder winstoogmerk. In het centrum op het MOB-terrein werken lokale makers met gebruikte spullen en materialen. Initiatiefnemer is Daan van Alkemade, die fungeert als de spil, waar Opwaarts om draait. Onderdeel daarvan is ook een rol als digitale “makelaar/marktplaats” voor het delen van gebruikte materialen binnen hun netwerk. Hilversum heeft in vergelijking met bijvoorbeeld Utrecht <https://www.up-utrecht.org/> en Zwolle <https://waarde-ring.nl/> een jong en klein circulair ambachtscentrum, maar wel één met veel energie en een plek in de landelijke kopgroep van circulaire ambachtscentra.

Onderdeel	Uitvoering
5.a Steunen bestendiging Circulair ambachtscentrum Opwaarts en stimuleren van de groei van hun impact	Bestendiging van de huidige locatie op het MOB-terrein. Om de groei te stimuleren van de impact van het circulair ambachtscentrum, gaan we actief de lokale mogelijkheden in het netwerk verkennen en aanjagen voor meer samenwerkingen met het Circulair Ambachtscentrum. Daarbij betrekken we de GAD, Tomingroep, kringloopsector, onderwijs (omgevingseducatie, MBO) en ook het fysiek en sociaal domein van de gemeente. Met als streven dat hier nieuwe, circulaire ketens en projecten uit voort komen. Er is een relatie met 3b, werktitel KRUK, een lokale kring voor reparatie, upcycling en kringloop.
5.b Uit 2025 doorlopende Pilot upcyclen meubels Opwaarts, Tomingroep en gemeente	Deze pilot, die doorloopt uit 2025, continueren we in 2026. Het gaat om het opknappen van meubels met Tomingroep, gemeente en Opwaarts, die is gestart in juli 2025, met subsidie RWS circulair ambachtscentrum. Streven is om dit komende jaren te laten groeien tot een circulaire lijn binnen het aanbod van Tomingroep, net als de groenvoorziening en de schoonmaak. Concreet werken er nu 4 mensen met een basisbaan binnen de pilot. Eén van de opdrachten aan Opwaarts binnen de pilot in 2026 is de nieuwe inrichting van wijkcentrum Lopez Dias, door Versa Welzijn.
5.c Uit 2025 doorlopend initiatief verkenning Gooise Houtcoöperatie	Een initiatief dat doorloopt uit 2025 is het maken van een plan van aanpak voor een lokale houtcoöperatie door Stichting Bouwtuin, Landgoed De Hoorneboeg en Opwaarts!. De gemeente ondersteunt het maken van dit plan met een financiële bijdrage. Zij verwachten voor de zomer hun plan van aanpak te presenteren. Dit plan betrekken we bij de opdracht voor een aanjager circulaire bouw/houtketen, zie 3 a.
6. Bijdrage aan project eerder zindelijk	Het verminderen van luierafval gaat samen met het versterken van het zelfvertrouwen van kinderen en hun ouders, en het ontzorgen van basisscholen en kinderopvangcentra. Daarom continueren we de aanpak met Kinderopvang Bink om dit te stimuleren door een financiële bijdrage aan bijeenkomsten hierover.

Bewoners

Hilversum Repareert

Ons project voor bewoners is Hilversum Repareert. We vervolgen de uitvoering via drie pijlers; informatievoorziening, actiesprojecten en het reparatienetwerk. Als fundatie onder deze pijlers ligt het samenwerken met de reparateurs, GAD, de Repair Cafés, Omgevingseducatie en andere partijen in Hilversum, communicatie en monitoring. Het samenwerkingsconvenant met Hilversum 100 continueert basis voor Hilversum Repareert.

In het eerste kwartaal wordt richting gekozen voor verdere ontwikkeling Hilversum Repareert, op basis van onderzoek van mogelijkheden om zo veel mogelijk impact te maken. Daarbij nemen we de positie van slimme volger, van wat in andere steden werkt, maar ook onderzoeken we wat er in de wijken speelt om bij aan te kunnen sluiten. De verdere ontwikkeling kan een verdieping zijn binnen reparatie of een verbreding naar andere levensduur verlengende thema's zoals tweedehands, delen en hergebruik. Waar het zinvol is, sluiten we aan bij regionale en landelijke ontwikkelingen.

Onderdeel	Uitvoering
7. Continuering basis Hilversum Repareert	In samenwerking met Hilversum100, o.a. website, kaart met reparateurs, reparatieles, communicatie over reparatie in Hilversum, Aansluiten bij lokale activiteiten – Duurzame dagen, Opwaarts festival, VerduurSamen festival, etc.
8. Ontwikkeling Hilversum Repareert, meer wijkgericht werken.	Deze ontwikkeling kan een verdieping zijn binnen reparatie of een verbreding naar andere levensduur verlengende thema's zoals tweedehands, delen en hergebruik. We streven naar aansluiting bij wijkgericht werken, bijvoorbeeld in wijkcentra waar mensen samen repareren.
9.Versterking netwerk reparateurs	Netwerkversterking reparateurs, onder meer door bijeenkomsten te organiseren

Gemeente

Circulariteit is onderdeel van het opgave duurzaam, waar de gemeente aan werkt. De betreft zowel beleidsontwikkeling- als uitvoering, ook in projecten en gebiedsontwikkeling. We evalueren in het eerste kwartaal van 2026 onze interne sturing op circulariteit en verbeteren deze waar mogelijk.

Onderdeel	Uitvoering
10. Beleidsontwikkeling	Circulariteit in de economische visie en implementatie van de Milieu-kosten indicator (MKI) in het beleid openbare ruimte. We werken een methode uit voor circulaire investeringsmethodiek/restwaarde bij eigen nieuwbouwprojecten circulair, conform motie 22/68.
11. Beleidsuitvoering	<ul style="list-style-type: none"> - Circulair inkopen, convenant MRA 2019 circulair inkopen. - Convenant toekomstbestendige nieuwbouw, niveau zilver voor circulair. - Eigen nieuwbouw circulair bouwen, met instrument Madaster, conform motie M22/68.
12. Projecten en gebiedsontwikkeling	We betrekken projecten en gebiedsontwikkeling bij het opstellen van een aanpak circulair bouwen, zie 3a, ketenontwikkeling circulaire bouw.
a. Circulair beheer Bloemrijk	Circulair beheren MFA Bloemrijk met Madaster.
b. Ontwikkeling gemeentedeput MOB-terrein	Circulariteit is één van de uitgangspunten bij het ontwerp en de ontwikkeling van het nieuwe gemeentedeput op het MOB-terrein, zie hieronder.
c. Circulair slopen Koninginneweg	Circulariteit is ook een uitgangspunt bij de sloop van de panden aan de Koninginneweg door de gemeente. We inventariseren vooraf welke materialen er vrij gaan komen, om dit vervolgens te betrekken bij de aanbesteding van de sloop. Zo realiseren we meer hergebruik van sloopmateriaal.
d. Circulaire ontwikkeling Sportpark	Circulariteit heeft de doorlopende aandacht bij de ontwikkeling van het Sportpark. Zo is er bijvoorbeeld een depot voor materialen op het terrein, om transportbewegingen te verminderen en hergebruik te bevorderen.

Project uitgelicht: MOB-terrein: nieuw gemeentedeput openbare ruimte, plek voor circulaire makers en natuur

Circulariteit is één van de uitgangspunten bij het ontwerp en de ontwikkeling van het nieuwe gemeentedeput op het MOB-terrein. Daarbij maken we zo goed mogelijk gebruik van de materialen die al op het terrein aanwezig zijn, zoals vrijkomende takken en stobben die we gebruiken bij de aanleg van takkenrillen voor de flora en fauna. Voor het nieuwe beheergebouw gebruiken we Dudok-bakstenen, die we letterlijk nog hadden liggen. Ook tijdens de gebruiksfase willen we het depot inzetten voor zo veel mogelijk hergebruik van onze eigen materialen openbare ruimte. Een deel van het terrein blijft in gebruik voor creatieve, circulaire makers. Een ander deel zijn we voornemens we over te dragen aan het Goois Natuurreservaat.

Data en monitoring

Focus MKI openbare ruimte data en stedelijk programmeren

De monitoring voor circulariteit als geheel is landelijk nog in ontwikkeling. Voor infrastructuur is wel een goed instrument beschikbaar, namelijk de Milieukosten Indicator (MKI). Daarom is dat onze focus in 2026. De MKI is bruikbaar vanaf het begin van het project; in de opdracht, het ontwerp, de uitvraag aan de markt en bij de realisatie/aanleg van de infrastructuur. De MKI is al onderdeel van de standaard werkwijze voor projecten in Amersfoort en wordt ook in veel andere gemeenten en provincies gebruikt om infrastructurele projecten duurzamer uit te voeren. We hebben er inmiddels zelf eerste ervaringen mee opgedaan via pilotprojecten. We zien goede kansen om in 2026 meer te gaan werken met de MKI voor projecten openbare ruimte, vooral in combinatie met data en stedelijke programmering. Door middel van goede data aan de start van een project over de MKI, kunnen we sturen op verbetering van de MKI door het project en daarmee bijdragen aan een duurzamere stad. Dit werken we verder uit in 2026.

Communicatie

We blijven onze bouwenaanhilversum.nl/circulariteit/home-circulair/default.aspx actueel houden met nieuwsitems. We ontwikkelen de aanpak van onze communicatie verder, om bewoners, organisaties en ondernemers te bereiken. We gaan bijvoorbeeld ook nieuwsitems over circulariteit leveren voor de Nieuwsbrief Ondernemers, om zo meer ondernemers te informeren over circulariteit in Hilversum. We blijven samenwerken met Hilversum100 aan de communicatie over Hilversum Repareert.

Financiën

Het budget is 200.000 euro, gedekt vanuit Circulaire Economie (75.000 euro) en Milieubeheer/duurzaam (125.000 euro). Daarnaast heeft het Rijk in 2025 de gemeente 50.000 euro excl. BTW subsidie toegekend regeling Circulaire Ambachtscentra 2024, voor een project van Opwaarts en Tomingroep om meubels te refurbishen (op te knappen). De uitvoering van dit project loopt door in 2026.

Hilversum
Mediastad